

(مرتضی منشاری- اردیل)

-۶

چو لاله: تشیبه / مراتعات نظری (تناسب): درودن و نکشته‌اند

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

(محمد رضا زرسنج - شیراز)

-۷

در بیت صورت سؤال، شاعر می‌گوید: «همه وجود تو برای من دلیل‌تر است که وجود تو از وجود خودم ارزشمندتر است» در بیت گزینه «۳» نیز آمده است: «من هر آنچه که معشوقم بپسندد به آن راضی و خشنودم.»

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۶۴)

(مریم شمیران)

-۸

در گزینه‌های دیگر شاعر برای دریافت رزق توکل را کافی می‌داند، در حالی که در گزینه «۴» معتقد است نباید اسم تن پروری را توکل گذاشت؛ بلکه باید برای رزق و روزی تلاش کرد.

(فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۱۲)

(مرتضی منشاری- اردیل)

-۹

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱» با وجود پایداری و جان‌فشنای بسیاری از مردم، سرسپردگی و خودفروختگی چندتن از دشمنان خانگی سبب سقوطِ فققار شد.

گزینه «۲»: زاویه دید «غازگری تنها»، سوم شخص مفرد و «تا غزل بعد» اول شخص مفرد است.

گزینه «۳»: آیه پاس بچه‌هایی که در برنامه‌ها شرکت نداشتند، در روحیه دیگر بچه‌ها بی‌تأثیر نبود.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه‌های ۷۸ تا ۷۴ و ۸۱ تا ۸۵)

(مسن اصغری)

-۱۰

مفهوم مشترک ایات مرتبط: نایابداری و بی‌وفایی دنیا

مفهوم بیت گزینه «۱»: غمگین بودن شاعر و عدم خوشی در زمانه شاعر

(فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۷۳)

فارسی و نگارش (۲)

(مسن اصغری)

-۱

کراهیت: ناپسندی

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

-۲

(مریم شمیران)

«شو» در گزینه «۲»، در معنای «برو» آمده است و در گزینه‌های دیگر فعل استنادی است.

(فارسی ۲، لغت، صفحه ۱۱۶)

-۳

(الهام محمدی)

«عباس‌میرزا آغازگری تنها» از مجید واعظی / «غلیات شمس» از مولوی / «مرصاد العباد» از نجم‌الدین رازی / «تذكرة الاولیا» از عطار نیشابوری

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

-۴

(مرتضی منشاری- اردیل)

ترکیب‌های اضافی گزینه «۲»: ۱- عکس خیال ۲- خیالت ۳- آفتاب چشم ۴- چشم ۵- خواب چشم ۶- چشم

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ۱- دلم ۲- گره زلف ۳- زلف دلارام ۴- سر آتش ۵- سر آب

گزینه «۳»: ۱- طبعم ۲- لعل تو ۳- رُخت ۴- چشمۀ خورشید ۵- خورشید در خشانی‌ها

گزینه «۴»: ۱- سلسلۀ مو ۲- موی دوست ۳- حلقة دام ۴- دام بلا

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۷۹)

(ابراهیم رضای مقدم- لاهیجان)

-۵

تناقض در بیت «الف»: آتش در بحر بودن

در بیت «ب»: دیدن نادیدنی

در بیت «ه»: بی‌سخن به مضمون رسیدن، سربسته بودن نامه و اکرده

در بیت «ج»: بین واژه‌های «هر و عار» و در بیت «د»: بین واژه‌های «پنهان و آشکار» آرایه تضاد وجود دارد.

(فارسی ۲، آرایه، صفحه ۳۵)

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

(کتاب یامع)

-۱۷

در عبارت صورت سؤال و ایيات مرتبط، به این نکته اشاره شده است که گره مشکلات و گشایش آن‌ها، به قهر (قدرت) و رحمت (عنایت) خداوند بستگی دارد و اگر خداوند با حکمت خود در کار کسی گرهی بیفکند، با رحمت خویش به زودی آن را می‌گشاید، اما بیت گزینه «۲» بیانگر این مفهوم است که خداوند با افریدن افراد مختلف، قدرت و توانایی خود را به اشکال گوناگون، نشان می‌دهد.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۷)

(کتاب یامع - با تغییر)

-۱۸

«زبان کشیدن» یعنی «سخن گفتن» و مفهوم سخن گفتن در این گزینه کاملاً مشهور است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۵۵)

(کتاب یامع)

-۱۹

گزینه «۱»: مفهوم عبارت: علت رجیم‌بودن شیطان آن است که به او اجازه ورود به دل آدمی ندادند.

مفهوم بیت: دلیل سجده نکردن شیطان در برابر انسان آن بوده است که از عشق پنهان آدمی بی خبر بوده است.

ترشیح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: مفهوم مشترک: از میان موجودات تنها انسان بار امانت الهی را بر دوش کشید.

گزینه «۳»: مفهوم مشترک: فرشتگان از عشق بی خبر هستند.

گزینه «۴»: مفهوم مشترک: دل محصول آمیختگی عشق با وجود (خاک) آدمی است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

(کتاب یامع)

-۲۰

الف: سرخی آسمان در هنگام غروب آفتاب

ب: میدان جنگ که مثل دریابی از خون بود.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۶۹)

(کتاب یامع)

-۱۱

زنیورک: نوعی توب جنگی که آن را به شتر می‌بستند.

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

(کتاب یامع - تغییر)

-۱۲

گزینه «۱»: نقض ← نظر

گزینه «۲»: غربت ← قربت

گزینه «۳»: غذا ← قضا

(فارسی ۲، املاء، ترکیبی)

(کتاب یامع)

-۱۳

وصفي «۱»: «آن سلسله», «زلف دراز», «هر حلقه», «عالم دیگر» ← ۵ ترکيب وصفی

وصفي «۲»: «آيینه روشن», «خط نارسته», «آن چهره», «چهره انور» ← ۴ ترکيب وصفی

گزینه «۳»: «آه گرم», «دل پرخون», «لاله احمر» ← ۳ ترکيب وصفی

گزینه «۴»: «معنی روشن», «آن زلف», «زلف معنیر» ← ۳ ترکيب وصفی

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۴۴)

(کتاب یامع)

-۱۴

گزینه «۱»: از دو جمله ساده تشکیل شده است.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌های ۶۱۳ و ۶۱۴)

(کتاب یامع)

-۱۵

گزینه «۱»: «لاف و ناز» تکرار شده است و نقش تبعی دارد. گزینه «۳»: «خود» بدل و نقش تبعی دارد. گزینه «۴»: «چرخ» معطوف و نقش تبعی دارد.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۳۷۴)

(کتاب یامع - با تغییر)

-۱۶

د) تشبيه: گل پنهان در شاخه‌های شکوفه به شاهد دوشیزه‌ای تشبيه شده است.

ب) کنایه: دل بستن و پابست کسی شدن

(فاطمه منصوریان)

-۲۶

«سخن پنهانی بین دو نفر» تعریفی برای کلمه «الْهَمْسٌ: پِجْ‌پِجْ كَرْدَن» است.

(مفهوم)

(فاطمه منصوریان)

-۲۷

«الْتَّبْجِيلٌ» به معنی «بزرگداشت» و «الْتَّحْقِيرٌ» به معنی «کوچک شمردن» با هم متضادند، اما «ذَنَا و قَرُبٌ» هر دو به معنای «تزدیک شد» هستند و متراffاند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: غصی (سرپیچی کرد) ≠ اتّبع (پیروی کرد) / حرام (حرام کرد) ≠ أَخْلَقُ (حال کرد)

گزینه «۳»: السَّاعَةُ = القيامة (قيامت) / الْإِثْمُ = الذَّنَب (گناه)

گزینه «۴»: القَبْحُ = السَّيِّءُ (زشت، بد) / الخَفْيَ = المُسْتَرُ (پنهان)

(مفهوم)

(فاطمه منصوریان)

-۲۸

حدیث صورت سؤال (هر کس پیش از سخن فکر کند، اشتباهش کم می‌شود!) با بیت گزینه «۳» که به سنجیده سخن گفتن اشاره دارد، از نظر مفهوم نزدیکتر است.

(مفهوم)

(مهره اخrozه)

-۲۹

ترجمه عبارت: هنگامی که معلم خواست درس جدید را آموزش بدهد، مباحث را با گنج بر تخته‌سیاه نوشت!

(مفهوم)

(فائد مشیر پناهی - هملان)

-۳۰

در این گزینه آمده است که: «مبلغ چند شد؟» در حالی که «قيمته‌ها واقعاً بالاست!» جواب مناسبی نیست، چون در جواب این سؤال باید یک قیمت گفته شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «قیمت این پیراهن‌ها چقدر است؟»: «سرور من، قیمت با توجه به جنس‌ها متفاوت است.»

گزینه «۲»: «شلواری ارزان‌تر از این نوع را می‌خواهم!»: «آن مجازه دوستم است، او شلوارهای ارزان‌تری دارد.»

گزینه «۴»: «آیا پیراهنی از این بزرگ‌تر را می‌خواهی؟»: «بله مشکی آن را می‌خواهم.»

(مفهوم)

(فاطمه منصوریان)

-۲۱

«إِنَّ اللَّهَ»: بی گمان خداوند / فالیق: شکافنده (اسم فاعل) / الحَبَّة: دانه / التَّوَى: هسته / يُخْرِجُ: بیرون می‌آورد (فعل مضارع) / الحَىٰ: زنده / مِنَ الْمَيْتِ: از مرده / مُخْرِجٌ: بیرون آورنده (اسم فاعل) / الْمَيْتٌ: مرده / مِنَ الْحَىٰ: از زنده

(ترجمه)

(بیزار، بیان‌بخش - قائم‌شهر)

-۲۲

غلى الطالب: دانش‌آموز باید / «أَنْ لَا يَعْصِي»: سرپیچی نکند / «أَوْامِرٌ مُعَلَّمِيَّة»: دستورات معلم‌های خود / «لَا يَهُرُبُ»: فرار نکند / «مِنْ أَدَاءِ»: از انجام / الواجبات المدرسیَّة: تکالیف مدرسه‌ای

(ترجمه)

(امیر، ضایی رنبر - مشهور)

-۲۳

«المُؤْمِنُونَ»: مؤمنان / لا يَغْتَابُونَ: غیبت نمی‌کنند / «الآخَرُونَ»: دیگران / «لَا تَهُمُ»: زیرا آن‌ها / «يَعْلَمُونَ»: آگاهی دارند، می‌دانند / «بِمَا»: به آنچه / «أَكَدَ»: تأکید فرموده است / «الله»: خداوند / «فِي تَحْرِيمٍ»: در حرام کردن / «هذِه»: این / «الْكَبِيرَةُ»: گناه بزرگ

(ترجمه)

(فاطم مقدس زاده - مشهور)

-۲۴

کلمه «أَعْلَمُ» اسم تفضیل است و باید به صورت «داناتر» ترجمه شود.

(ترجمه)

(محمد رضا سوری - نوازنده)

-۲۵

تشریح گزینه‌های دیگرگزینه «۱»: «دانش‌آموز در محضر معلم‌اش آداب متعددی دارد!»
گزینه «۲»: «آنچه» در ترجمه اضافه است و «خَيْرًا» مفرد است و به صورت «یکی» ترجمه می‌شود، هم‌چنین «خواهی یافت» به صورت «می‌یابی» صحیح است.

گزینه «۳»: «علم شریفتر و بزرگوارتر از کسانی است که آن‌ها را می‌شناسی!»

(ترجمه)

(نعمت الله مقصودی - بوشهر)

-۳۶

«أَضْرَارٌ» اسم تفضيل نیست.

(تمثیل صرفی و مدل اعرابی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

-۳۷

«قِيمَةً» خبر است که همراه با تنوین و نکره آمده است، اما می‌توان آن را معرفه ترجمه

کرد: «پند نیکو از معلم برای همه هم‌شاغر دی‌ها ارزشمند است!»

نکته مهم درسی

گاهی خبر به ویژه زمانی که یک اسم نکره است، تنوین دارد، ولی به صورت معرفه

ترجمه می‌شود.

(قواعد اسم)

(بیزار بهانیش - قائم‌شهر)

-۳۸

در گزینه «۱»: «تَبَّةٌ» و در گزینه «۳»: «تَكَلْمَوْا» و در گزینه «۴»: «تَغَلَّمْ» ماضی
باب (تفعّل) هستند.

در گزینه «۲» «فَتَّكَرْ» مضارع باب تفعیل است

(انواع بملات)

(بیزار بهانیش - قائم‌شهر)

-۳۹

در گزینه «۱»: «الْمُسْلِمِينَ»، گزینه «۲»: «الْمُشْرِكِينَ» و در گزینه «۳»: «الْحَاضِرِينَ»
در نقش (محل الاعراب) مضارعالیه آمده‌اند، ولی در گزینه «۴»: «الْمُعْلَمِينَ» در نقش
مفهول آمده است.

(مدل اعرابی)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

-۴۰

«کم» بر عدد مبهم دلالت می‌کند. عبارت قابلیت سوال کردن با «کم» را ندارد.

تشريح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «هُنَّ»: بر شخص دلالت می‌کند. برای اسلوب سؤالی می‌تواند جایگزین
«أَحَدٌ مَهَاجِمٌ» شود.گزینه «۳»: «كَيْفٌ»: بر حالت دلالت می‌کند. بِسِرْعَةٍ: دلالت بر کیفیت و حالت دارد.
گزینه «۴»: «فَتَى»: بر زمان دلالت دارد. «الْدِقْيَةُ الْأُولَى» دلالت بر زمان دارد.

(قواعد اسم)

ترجمه متن درک مطلب:

آتش عنصر مهمی در زندگی انسان است، و کشف و روش برافروختنش مهم‌ترین اکتشاف و اختراع در تاریخ بشریت به شمار می‌رود. برای آتش در زندگی انسان سودهای گوناگون و زیان‌هایی وجود دارد. اما از سودهای آن، پس انسان برای گرم کردن و روشن نمودن و پخت و پز و محافظت استفاده کرده است و هنگام سخن گفتن درباره زبان‌ها کلمه «آتش‌سوزی‌ها» به ذهن‌ها می‌آید ولی باید بدانیم که علل آن (آتش‌سوزی‌ها) بیشتر از حوادث طبیعی به خطاهای بشری برمد گردد.

و اما پرسشی که در اینجا طرح می‌شود این است که کی و چگونه آتش کشف شد؟ دانشمندان اعتقاد دارند که انسان آغازین از رهگذر آتش‌شکن‌ها یا برقی که درختان می‌زنند به آتش آگاهی یافت. و احتمال دارد که روش اولی که انسان در آن به افروختن آتش اقدام کرد از راه سایش باشد و در این اقدام، انسان برخی از درختان و چوب‌ها را به کار گرفت و توانست آتش را در امور خانگی و غیر آن به کار برد

(نعمت الله مقصودی - بوشهر)

-۳۱

ترجمه گزینه «۱»: توانست که خود را از دست پدیده‌های طبیعی و زیان‌هایشان برهاند.

(درک مطلب)

(نعمت الله مقصودی - بوشهر)

-۳۲

ترجمه گزینه «۲»: بعد از این که با فرآیند (کار) سایش (مواد) آشنا شد!

(درک مطلب)

(نعمت الله مقصودی - بوشهر)

-۳۳

ترجمه گزینه «۱»: کشف آتش و راه شعله‌ور ساختنش نقطه تحولی در تاریخ بشریت بود!

(درک مطلب)

(نعمت الله مقصودی - بوشهر)

-۳۴

ترجمه گزینه «۳»: اولین انسانی که آتش را روشن و شعله‌ور ساخت!

(درک مطلب)

(نعمت الله مقصودی - بوشهر)

-۳۵

ترجمه گزینه «۱»: انسان نخستین از طریق سایش (جسام) با آتش آشنا شد!

در این متن گفته شده که انسان نخستین از طریق آتش‌شکن‌ها و رعد و برق با آتش آشنا شد!

(درک مطلب)

(سیدهادی هاشمی)

-۴۶

آیه‌ی «إِنَّمَا وَلِكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ...» در مورد امام علی (ع) است و اشاره به انفاق

ایشان در حال رکوع نماز دارد و در واقع این آیه جهت بیان کمالات حضرت علی (ع) و با هدف معرفی ایشان برای هدایت پسر نازل شده است.

(درس ۵، صفحه ۶۵)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

-۴۷

مفاهیم «استمرار و پیوستگی در دعوت» و «رشد تدریجی سطح درک انسان‌ها» به عوامل تجدید نبوت اشاره دارد، ولی «عدم تحریف تعلیمات پیامبر (ص)» به عوامل ختم نبوت اشاره دارد. باید دقت کنیم «عدم تحریف تعلیمات پیامبر (ص)» را با «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» که مربوط به تجدید نبوت است، اشتباه نگیریم.

(درس ۳، صفحه‌های ۲۸، ۲۵ و ۲۹)

(غیروز نژاد‌نیف - تبریز)

-۴۸

براساس سوره عصر: «وَالْعَصْرَ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ...»، کسانی که ایمان آورده و عمل صالح و توصیه به حق و صبر انجام دهنده، دچار زیان نمی‌شوند.

(درس ۱، صفحه ۱۰)

(غیروز نژاد‌نیف - تبریز)

-۴۹

براساس آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِبُو لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ إِذَا دُعَاكُمْ لَمَّا يَحِيِّكُمْ»، حیات بخشی معلوم اجابت خدا و رسول است.

(درس ۱، صفحه ۹)

(سیداحسان هنری)

-۵۰

خداؤند در مورد کسانی که داوری خود را نزد طاغوت می‌برند، می‌فرماید: «شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی دور و درازی بکشاند»

(درس ۳، صفحه ۱۵)

دین و زندگی (۲)

-۴۱

(فسن فیاض)

حکم شرعی «گرفتن روزه ماه رمضان برای کسی که روزه برای او ضرر دارد، حرام است» با استناد به قوانین تنظیم‌کننده از ویژگی‌های دین اسلام به دست آمده است که حدیث شریف «لا ضرر و لا ضرار فی الاسلام» ناظر بر آن است.

(درس ۲، صفحه ۱۳)

-۴۲

(صالح امدادی)

عبارت قرآنی «خیر البرية» به پیروان امام علی (ع) اشاره دارد و این آیه در کنار خانه خدا بر پیامبر نازل شد.

(درس ۶، صفحه ۱۰)

-۴۳

(غیروز نژاد‌نیف - تبریز)

حدود سه سال پس از بعثت، خداوند با فرمان «و انذر عشیرتک الأقربین: خویشان نزدیکت را انذار کن»، دعوت علی را از حضرت محمد (ص) می‌خواهد. پیامبر اکرم (ص) در همان ابتدا جانشین خود را در مراسم دعوت خویشان معرفی کرد. این موضوع نشان از آن دارد که جانشین پیامبر (ص) ویژگی‌هایی دارد که نمی‌توان انتخاب آن را به مردم واگذار کرد.

(درس ۵، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

-۴۴

(سعیده بابایی نیا)

«وِبِزَّگَىٰهَىٰ هَنْرَمَنْدَانَهُ اَدَبِي قَرَآنَ كَرِيمَ» ← اعجاز لفظی «خَبَرُ قُرْآنٍ اَزْ وَجُودِ جَاذِبَهُ سَتَارَگَانَ» و نزول آیه شریفه «خداؤند، آسمان‌ها را با ستون‌هایی که برای شما دیدنی نیستند، بر پا داشته است» ← اعجاز محتوایی (ذکر نکات علمی بی‌سابقه)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

-۴۵

بر اساس آیه «وَ مَا كَنْتَ تَتَلَوُ مِنْ قَبْلِهِ...»، اگر پیامبر (ص) امی نبود، کج‌اندیشان به شک می‌افتدند و هماهنگی قرآن‌کریم همانند اعضای بدن انسان، به انسجام درونی در عین نزول تدریجی که جنبه محتوایی اعجاز قرآن‌کریم است، اشاره دارد.

(درس ۳، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۴)

(علی شلغی)

-۵۶

آیه تطهیر: «أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسُ ...»، بیانگر عصمت حضرت علی (ع) حضرت زهرا (س)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع) است.

با توجه به حدیث نقلین: «أَنَّى تَارِكُ فِيْكُمُ الْقَلْيَنِ كِتَابَ اللَّهِ وَ عَتْرَتَى أَهْلَ بَيْتِ ...»، همان طور که قرآن همیشگی است، وجود معصوم (امام) نیز در کنار آن همیشگی است.

(درس ۵، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

-۵۷

اگر پیامبری در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی معصوم نباشد: ۱- امکان انحراف در تعلیم الهی بیدا می‌شود. ۲- اعتماد مردم به دین از دست می‌رود.

اگر پیامبری در دریافت وحی و ابلاغ آن به مردم معصوم نباشد: ۱- دین الهی به درستی به مردم نمی‌رسد. ۲- امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.

(درس ۵، صفحه ۵۳)

(غیروز نژادنیف- تبریز)

-۵۸

حضرت علی (ع) پس از پرداخت هزینه‌های عمومی کشوری بیت‌المال، باقی‌مانده آن را میان مردم به‌طور مساوی تقسیم کرد. محرومان خوشحال شدند؛ اما عده‌ای که در دوره‌های قبل دریافت‌های ویژه و کلان داشتند، اعتراض کردند و حضرت علی (ع) در سخنانی فرمود: «سوگند به خدا، اگر همه ...»

(درس ۵، صفحه ۸۲)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

-۵۹

باید دقت کنیم واژه «کان یرجوا» ماضی استمراری است، لذا کسانی که به طور مستمر به خداوند و روز رستاخیز امید دارند و خدا را بسیار یاد می‌کنند، پیامبر (ص) اسوه آن‌هاست، همان‌طور که قرآن می‌فرماید: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أَسْوَةً حَسَنَةً لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا»

(درس ۵، صفحه ۷۵)

(وهدیه کاغذری)

-۶۰

احکام اجتماعی مانند امر به معروف و نهی از منکر، ایجاد رعب در دل دشمنان، نفی سلطه بیگانگان، توانمندی نظامی، حقوق و مسئولیت‌های اجتماعی، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوزگران و ستمکاران است که اجرای این احکام در جامعه بسیار ضرورت دارد.

(درس ۵، صفحه‌های ۵ و ۶)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

-۵۱

پیامبر اکرم (ص) قبل از نزول آیه «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْرِضُونَ» فرمودند: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او رستگارند و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.»

(درس ۵، صفحه ۱۰)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

-۵۲

عبارت قرآنی «وَاللَّهُ يَعْصِمُ مَنِ اتَّبَعَنَا» به حفظ جان پیامبر (ص) اشاره دارد و مفهوم وجود خطر در پیامرسانی را می‌رساند و بنابر عبارت «وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ» رسالت‌هه، عدم ابلاغ مانند عدم انجام رسالت است و این عبارت به اهمیت پیامرسانی اشاره دارد.

(درس ۵، صفحه ۶۸)

(میوبوه ایتسام)

-۵۳

مطلوب آیه‌ی اولی‌الامر «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطْبِعُوا اللَّهَ وَ اطْبِعُوا الرَّسُولَ وَ اولی الامر منکم»، می‌بایست از خدا و رسول (ص) و پس از وی، از اولی‌الامر یعنی ۱۲ امام تبعیت و اطاعت کنیم، انم، تداوم‌بخش مرجعیت دینی و ولایت ظاهری هستند.

(درس ۵، صفحه ۶۶)

(سید احسان هنری)

-۵۴

حجت بودن قول و فعل اهل بیت (علیهم السلام) که برخاسته از عصمت ایشان است، از دقت در پیام آیه شریفه تطهیر «أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسُ ...» مفهوم می‌گردد.

(درس ۵، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(سید احسان هنری)

-۵۵

سخن پیامبر گرامی اسلام (ص) مؤید این مفهوم است که باید از مظلومان در تمام نقاط جهان، با روش‌های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان از ظلم بکوشیم.

(درس ۵، صفحه ۵۷)

(میرحسین زاهدی)

-٦٥

ترجمه جمله: «برای نجات محیط زیست نه فقط برای انسان‌ها و حیوانات بلکه برای خود سیاره به‌طور کلی باید اقدام‌های فوری انجام بگیرد.»

- (۱) تعطیلی
(۲) انسان
(۳) زائر
(۴) آموزنده

(واژگان)

(عبدالرشید شفیعی)

-٦٦

عبارت "meet the needs" به معنای «برطرف کردن نیازها» است.

(کلوزتست)

(عبدالرشید شفیعی)

-٦٧

- (۱) جسمانی
(۲) مصر
(۳) اخیر
(۴) آرام

(کلوزتست)

(عبدالرشید شفیعی)

-٦٨

برای بیان مقدار مایعاتی مثل "water/ cup/ milk/ coffee" باید از کلمات "glass/ cup/ bottle" استفاده کنیم.

(کلوزتست)

(عبدالرشید شفیعی)

-٦٩

چون "energy" غیرقابل شمارش است از "much" استفاده می‌کنیم. گزینه ۲ در صورت داشتن "of" صحیح می‌بود.

(کلوزتست)

(عبدالرشید شفیعی)

-٧٠

- (۱) عادت
(۲) رابطه
(۳) اعتقاد
(۴) منطقه

(کلوزتست)

(پوار مؤمنی)

-٦١

ترجمه جمله: «روانشناسان رابطه روشنی بین سطح تحصیل و خوشحالی کشف کرده‌اند. آن‌ها به نظر می‌رسد معتقدند که افراد تحصیل کرده زندگی شادتری دارند.»

- (۱) سبک زندگی
(۲) پخش
(۳) رابطه
(۴) جمعیت

(واژگان)

-٦٢

ترجمه جمله: «لازم است که گروه حداقل ماهی یک بار دیدار کنند تا نظراتشان را درباره موضوعات مختلف تبادل نمایند.»

- (۱) تبادل کردن
(۲) دور چیزی خط‌کشیدن
(۳) به خاطر آوردن
(۴) احترام کردن

(واژگان)

-٦٣

ترجمه جمله: «همه متقاضیان مدرک دانشگاهی بالا دارند، اما تجربه تدریس در دیپرستان را مطلقاً ندارند.»

- (۱) خوشبختانه
(۲) به‌طور روان
(۳) امیدوارانه
(۴) مطلقاً

(واژگان)

-٦٤

ترجمه جمله: «تجارت نمک بسیار اهمیت داشت و نمک به‌قدر کافی ارزشمند بود که به عنوان واحد پول در برخی مناطق در گذشته مورد استفاده قرار گیرد.»

- (۱) غیرقابل شمارش
(۲) ضروری
(۳) خاص، ویژه
(۴) ارزشمند، قیمتی

(واژگان)

(رخاکیاسالا)

-۷۶

(ممدر سهرابی)

-۷۱

ترجمه جمله: «کدامیک از حیوانات غالباً روی دیوارهای غار ظاهر می‌شوند؟»

«اسبها

(درک مطلب)

(درک مطلب)

-۷۷

(ممدر سهرابی)

-۷۲

(رخاکیاسالا)

ترجمه جمله: «نقاشی کردن داخل مجتمع لاسکو وظیفه سختی بود، زیرا دسترسی به بسیاری از فضاهای نقاشی سخت بود.»

(درک مطلب)

(درک مطلب)

(رخاکیاسالا)

-۷۸

(ممدر سهرابی)

-۷۳

ترجمه جمله: «متن می‌گوید در غارهای لاسکو در سال ۱۹۶۳ چه اتفاقی افتاد؟»
«بازدیدکنندگان از ورود منع شدند.»

(درک مطلب)

(درک مطلب)

(رخاکیاسالا)

-۷۹

(ممدر سهرابی)

-۷۴

ترجمه جمله: «بند آخر در اصل برای این نوشته شده که بر خطراتی تأکید کند که نقاشی‌های غار (موجود در) غارهای لاسکو را تهدید می‌کنند.»

(درک مطلب)

(درک مطلب)

(رخاکیاسالا)

-۸۰

(ممدر سهرابی)

-۷۵

ترجمه جمله: «کلمه "required" که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنایی به "needed" (مورد نیاز) نزدیکترین است.»

(درک مطلب)

(ممدر سهرابی)

(درک مطلب)

بیانیه آموزشی

صفحه: ۱۰

اختصاصی پارده ریاضی

پاسخ تشریحی «آزمون ۵ بهمن ۹۷»

$$\Rightarrow \frac{3x-6}{2} > -6 \Rightarrow 3x-6 > -12 \Rightarrow 3x > -6 \Rightarrow x > -2$$

پس مجموعه جواب‌های صحیح کوچک‌تر یا مساوی صفر $\{0, -1, -2\}$ می‌باشد.

(مسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی- صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

(امیر هوشمنگ فممه)

-۸۴

نیمساز ربع اول $x = y$ است پس نقطه مورد نظر می‌تواند (a, a) باشد، حال داریم:

$$\frac{|ya+4a-1|}{\sqrt{y^2+4^2}} = \frac{|3a+4a-1|}{\sqrt{3^2+4^2}} \Rightarrow \frac{|ya+4a-1|}{5} = \frac{|3a+4a-1|}{5}$$

$$\Rightarrow |3a-1| = 5|ya-1|$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3a-1 = 3ya-5 \Rightarrow a=1 \\ 3a-1 = -3ya+5 \Rightarrow 6ya=6 \Rightarrow a=\frac{1}{11} \end{cases}$$

که تنها جواب $(1, 1)$ در گزینه‌ها هست.

(مسابان ا- بیر و معادله- صفحه‌های ۳۲۳ تا ۳۲۶)

(امیر هوشمنگ فممه)

-۸۵

با توجه به این که نمودار $y = a^x$ با شرط $a > 1$ به صورت

است و نمودار ۲ واحد به بالا منتقل شده است. پس $b = 2$ و درنتیجه $b = -2$ است.

$$f(0) = a^0 + 2 = 6 \xrightarrow{a>1} a = 2 \Rightarrow f(x) = 2^{x+2} + 2$$

$$\Rightarrow f(1) = 2^1 + 2 = 10$$

(مسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی- صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

(علیرضا پورقلی)

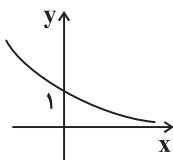
-۸۱

$$(fog)(1) = f(g(1)) = f(2) = 1$$

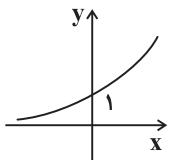
(مسابان ا- تابع- صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰)

(مهدی ناصرالحقی)

-۸۲

اگر $a < 0$ باشد، نمودار تابع نمایی $y = a^x$ به صورت زیر است:

طبق نمودار، با افزایش x ، y کاهش می‌باید و برای x ‌های منفی نسبت به x ‌های مثبت با افزایش x سرعت کاهش y بیش‌تر است. پس گزینه‌های «۱» و «۳» درست می‌باشند.

همچنین نمودار تابع نمایی $y = a^x$ و $a > 1$ ، به صورت زیر می‌باشد:

طبق نمودار، با افزایش x ، y نیز افزایش می‌باید و برای x ‌های مثبت نسبت به x ‌های منفی با افزایش x ، سرعت افزایش y بیش‌تر است. در واقع برای x ‌های منفی نسبت به x ‌های مثبت، سرعت افزایش y کم‌تر است.

بنابراین گزینه «۲» نیز درست است اما گزینه «۴» نادرست می‌باشد.

(مسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی- صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

(یاسین سپهر)

-۸۳

$$\sqrt{8^{x-2}} > \frac{1}{64} \Rightarrow \sqrt{2^{3x-6}} > 2^{-6} \Rightarrow \frac{2^{3x-6}}{2} > 2^{-6}$$

با توجه به این که $f(x) = \frac{3}{x-1}$ همواره مخالف صفر است، بنابراین $2 \neq f(x)$

است. پس در دامنه تابع f^{-1} ، ۲ وجود نخواهد داشت.

روش دوم: ضابطه تابع وارون را بدست می‌آوریم:

$$y = \frac{2x+1}{x-1} \Rightarrow yx - y = 2x + 1 \Rightarrow yx - 2x = y + 1$$

$$x(y-2) = y + 1 \Rightarrow x = \frac{y+1}{y-2} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x+1}{x-2} \Rightarrow x \neq 2$$

(حسابان - تابع - صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

(امین قربانی‌پور)

-۸۸

$2a = -1 \Rightarrow a = -\frac{1}{2}$ برابر است با $f - g$ دامنه پس:

$$f = \{(-2, 3), (-1, -1), (0, 4)\}$$

$$g = \{(-1, 3), (0, 1), (-3, 4)\}$$

$$(2f + g)(\circ) = 2f(\circ) + g(\circ) = 2 \times 4 + 1 = 9$$

$$(2f + g)(-1) = 2f(-1) + g(-1) = 2(-1) + 3 = 1$$

$$\Rightarrow (2f + g) \text{ برد} = \{9, 1\}$$

$$\Rightarrow \frac{\text{حاصل ضرب اعضای برد}}{a} = \frac{9 \times 1}{-\frac{1}{2}} = -18$$

(حسابان - تابع - صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

(علی شهراوی)

-۸۹

$$g(f(x)) = \frac{x+4}{x-1} \Rightarrow g(2x-4) = \frac{x+4}{x-1}$$

عبارت $2x - 4 = \lambda \Rightarrow x = 6$ را مساوی λ قرار می‌دهیم:

حالا $x = 6$ را در تساوی بالا قرار می‌دهیم:

$$g(2x-4) = \frac{x+4}{x-1} \xrightarrow{x=6} g(\lambda) = \frac{6+4}{6-1} = 2$$

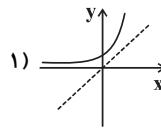
(حسابان - تابع - صفحه‌های ۶۶ و ۷۰)

(علی شهراوی)

-۸۶

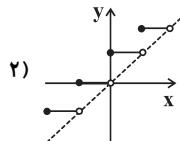
نمودار تمام توابع داده شده را رسم می‌کنیم و دو ویژگی را بررسی

می‌کنیم:

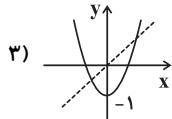

وارون پذیر است.

$$x < f(x)$$

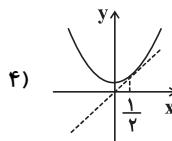

هر دو ویژگی را دارد $\Rightarrow$ $x < f(x)$ وارون پذیر نیست.

وارون پذیر نیست.

شرط $x < f(x)$ را ندارد.

وارون پذیر نیست.

در نقطه $x = \frac{1}{2}$ ، تابع f و خط $y = x$ با هم برخورد می‌کنند.

(حسابان - ترکیبی - صفحه‌های ۶۴ و ۶۲ و ۷۲ و ۷۹)

(امیرحسین اخشار)

-۸۷

روش اول: می‌دانیم:

$$D_f = R_{f^{-1}} \quad , \quad R_f = D_{f^{-1}}$$

بنابراین با توجه به برد تابع f به راحتی می‌توان فهمید کدام عدد در دامنه f^{-1} وجود ندارد.

$$D_f : x \neq 1$$

$$y = \frac{2x+1}{x-1} = \frac{2x-2+3}{x-1} = \frac{2(x-1)+3}{x-1}$$

$$\Rightarrow f(x) = 2 + \frac{3}{x-1}$$

بیان آموزش

فنا

صفحه: ۱۲

اختصاصی پارده ریاضی

پاسخ تشریحی «آزمون ۵ بهمن ۹۷»

$$\begin{aligned} \Rightarrow & \begin{cases} a = 2 \\ 2 - a = -2 \\ ab = -b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ a = -2 \\ b = 0 \end{cases} \\ \Rightarrow & \begin{cases} b = 0 \\ a = 2 \end{cases} \text{ هر مقدار می‌تواند باشد.} \end{aligned}$$

بنابراین (۵، ۲) جواب سوال است.
(حسابان ا- تابع- صفحه‌های ۵۴ تا ۶۲)

(امیر هوشگ فهمی) -۹۴

مقداری از دارو که بعد از ۲ ساعت در بدن می‌ماند برابر با $A = 24 / 3 = 8$ میلی‌گرم می‌باشد. بنابراین مقدار داروی خارج شده پس از ۲ ساعت $8 = 5 / 7 \times 24 / 3 = 40 / 21$ میلی‌گرم می‌باشد و درصد آن برابر است با:

$$\frac{5 / 7}{30} \times 100 = 19\%.$$

(حسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی- صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

(مهندسی ملارکنی) -۹۵

$$-|2x^2 + 4x| + \frac{3}{2} = |-x^2 - 2| \Rightarrow |-x^2 - 2| + |2x^2 + 4x| = \frac{3}{2}$$

$$|-x^2 - 2| = |-(x^2 + 2)| = |x^2 + 2| \geq 2$$

با توجه به این که $|2x^2 + 4x|$ همواره نامنفی است، بنابراین $|x^2 + 2| + |2x^2 + 4x|$ همواره بزرگ‌تر یا مساوی ۲ بوده و هیچ‌گاه برابر $\frac{3}{2}$ نمی‌شود.

(حسابان ا- پیر و معادله- صفحه‌های ۲۳ تا ۲۸)

(سپاه عظمتی) -۹۶

چون دو تابع متقاطع‌اند، آن‌ها را مساوی هم قرار می‌دهیم:

$$2^{x+1} + 9 = 5\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^{2x} \Rightarrow 2 \times 2^x + 9 = 5 \times \frac{1}{2^x}$$

$$\frac{2^x = A}{2^x = A} \Rightarrow 2A + 9 = \frac{5}{A} \Rightarrow 2A^2 + 9A - 5 = 0$$

$$\Delta = 81 - 4(2)(-5) = 121 \Rightarrow \sqrt{\Delta} = 11$$

$$\Rightarrow \begin{cases} A_1, 2 = \frac{-9 \pm 11}{4} = \begin{cases} \frac{1}{2} & \text{ق ق} \\ -5 & \text{غ غ} \end{cases} \end{cases}$$

(علی شهرابی) -۹۰

$$\frac{2 + \sqrt{x}}{2 - \sqrt{x}} = 4 - x \Rightarrow \frac{2 + \sqrt{x}}{2 - \sqrt{x}} = (2 + \sqrt{x})(2 - \sqrt{x})$$

$$\frac{2 + \sqrt{x} \neq 0}{2 - \sqrt{x}} = \frac{1}{2 - \sqrt{x}} = 2 - \sqrt{x} \Rightarrow (2 - \sqrt{x})^2 = 1$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2 - \sqrt{x} = 1 \Rightarrow x = 1 \\ 2 - \sqrt{x} = -1 \Rightarrow x = 9 \end{cases}$$

پس قدر مطلق تفاضل جواب‌های این معادله، $8 - 1 = 7$ است.

(حسابان ا- پیر و معادله- صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

(علی شهرابی) -۹۱

ضابطه تابع f را ساده‌تر می‌نویسیم:

$$f(x) = |x + |x|| + |x - |x|| \Rightarrow f(x) = \begin{cases} |x + x| + |x - x| & ; x \geq 0 \\ |x - x| + |x + x| & ; x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} 2|x| & ; x \geq 0 \\ 2|x| & ; x < 0 \end{cases} = 2|x|$$

باید دنبال تابعی باشیم که ضابطه آن به صورت $|x| = 2$ یا $y = 2|x|$ و دامنه‌اش $\mathbb{R}$ باشد. در بین گزینه‌ها، فقط تابع گزینه «۳» این دو ویژگی را دارد:

$$y = \sqrt{4x^2} = 2\sqrt{x^2} = 2|x|$$

 $D = \mathbb{R}$

(حسابان ا- ترکیبی- صفحه‌های ۲۳ تا ۲۸ و ۴۱ تا ۴۳)

(علی شهرابی) -۹۲

$$|2x - 1| = 3 \Rightarrow 3 \leq 2x - 1 < 4 \xrightarrow{+1} 4 \leq 2x < 5$$

$$\xrightarrow{\times 2} 8 \leq 4x < 10 \xrightarrow{+3} 11 \leq 4x + 3 < 13 \Rightarrow [4x + 3] = 11 \text{ یا } 12$$

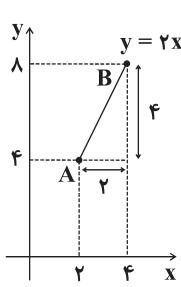
(حسابان ا- تابع- صفحه‌های ۴۹ تا ۵۲)

(عزیز الله علی اصغری) -۹۳

$$y = \frac{2x}{a} - b \Rightarrow ay = 2x - ab \Rightarrow x = \frac{ay}{2} + \frac{ab}{2} \Rightarrow y^{-1} = \frac{ax}{2} + \frac{ab}{2}$$

برای این‌که دو نمودار بر هم منطبق باشند، داریم:

$$y^{-1} = y \Rightarrow \frac{ax}{2} + \frac{ab}{2} = \frac{2x}{a} - b$$

$$\sqrt{4+16} = \sqrt{20}$$

طول پاه خط AB برابر است با:

(مسابان ا- ترکیبی - صفحه‌های ۳۰ و ۳۵ تا ۴۵)

(امیر هوشنگ فهمی)

-۹۹

$$A(t) = A_0 \cdot \frac{t}{m} = 100 \times \frac{t}{m}$$

طبق صورت سوال داریم:

$$12/\Delta = 100 \times \frac{600}{m}$$

سال

$$\Rightarrow \frac{600}{m} = \frac{100}{12/\Delta} \Rightarrow \frac{600}{m} = 64 = 2^6 \Rightarrow \frac{600}{m} = 6 \Rightarrow m = 100$$

(مسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی - صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

(سینا محمدپور)

-۱۰۰

می‌دانیم دامنه تابع گویای f به صورت:

{ریشه‌های مخرج} $= \mathbb{R} - b$ می‌باشد. بنابراین، $-1 - b$ و $-b$

ریشه‌های عبارت $12 - x^2 + ax$ هستند. حال از آنجایی که مجموع این ریشه‌ها برابر است با $(-a)$ ، پس داریم:

$$(-b) + (b - 1) = (-a) \Rightarrow -1 = -a \Rightarrow a = 1$$

از طرفی برای به دست آوردن دامنه تابع (x, g) ، داریم:

$$|x| - 4 > 0 \Rightarrow |x| > 4 \Rightarrow \begin{cases} x > 4 \\ x < -4 \end{cases}$$

بنابراین اعداد صحیح بازه $[6, -4]$ که عضو D_g می‌باشند عبارتند از $\{5, 6\}$.

(مسابان ا- تابع - صفحه‌های ۴۳ تا ۴۸)

بنابراین داریم:

$$y^x = \frac{1}{4} \Rightarrow x = -1 \Rightarrow y(-1) = 2^{-1} + 9 = 1 + 9 = 10$$

پس فاصله نقطه تقاطع از محور طول‌ها برابر ۱۰ است.

(مسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی - صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

(محمد رضا توبه)

-۹۷

برای تشکیل معادله درجه دوم جدید باتوجه به

$$\text{این که } \frac{c}{a} = \alpha\beta = -1 \text{ و } -\frac{b}{a} = \alpha + \beta = 3$$

$$S_{\text{جدید}} = \alpha^3 + 10\beta + 3$$

$$P_{\text{جدید}} = \alpha^3 \times (10\beta + 3)$$

اما چون α ریشه معادله $x^3 - 3x - 1 = 0$ است در معادله صدق می‌کند.

بنابراین:

$$\alpha^3 - 3\alpha - 1 = 0 \Rightarrow \alpha^3 = 3\alpha + 1 \Rightarrow \alpha^3 = 3\alpha^3 + \alpha$$

$$\Rightarrow \alpha^3 = 3(3\alpha + 1) + \alpha = 10\alpha + 3$$

$$\Rightarrow S_{\text{جدید}} = (10\alpha + 3) + (10\beta + 3) = 10(\alpha + \beta) + 6 = 36$$

$$\Rightarrow P_{\text{جدید}} = (10\alpha + 3) \times (10\beta + 3) = 100\alpha\beta + 30(\alpha + \beta) + 9 = -1$$

بنابراین معادله موردنظر به شکل $x^3 - 36x - 1 = 0$ می‌باشد.

(مسابان ا- ببر و معارله - صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

(محمد رضا توبه)

-۹۸

می‌دانیم که $(f \circ f^{-1})(x)$ و $(f^{-1} \circ f)(x)$ هر دو تابع همانی می‌باشند.

f^{-1} تابعی همانی روی دامنه f و $(f \circ f^{-1})(x)$ تابعی همانی روی برد f است، لذا:

$$\forall x \in D_f \quad ; \quad (f^{-1} \circ f)(x) = x$$

$$\forall x \in R_f \quad ; \quad (f \circ f^{-1})(x) = x$$

دامنه f بازه $(-\infty, 4]$ و برد آن بازه $[2, +\infty)$ است. بنابراین:

$$\forall x \in (-\infty, 4] \quad ; \quad (f^{-1} \circ f)(x) = x$$

$$\forall x \in [2, +\infty) \quad ; \quad (f \circ f^{-1})(x) = x$$

بنابراین از آنجایی که دامنه مجموع دو تابع، اشتراک دامنه‌های آنهاست،

می‌توان نوشت:

$$h(x) = (f^{-1} \circ f)(x) + (f \circ f^{-1})(x) = x + x = 2x$$

$$D_h(x) = (-\infty, 4] \cap [2, +\infty) = [2, 4]$$

(نرگس کارگر)

-۱۰۳

طبق روابط مماس مشترک داریم:

$$\text{طول مماس مشترک خارجی} = \sqrt{OO'^2 - (R - R')^2}$$

$$= \sqrt{10^2 - (2-1)^2} = 8$$

$$\text{طول مماس مشترک داخلی} = \sqrt{OO'^2 - (R + R')^2}$$

$$= \sqrt{10^2 - (2+1)^2} = 6$$

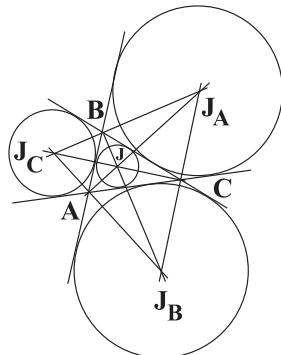
$$\Rightarrow \frac{\text{طول مماس مشترک خارجی}}{\text{طول مماس مشترک داخلی}} = \frac{8}{6} = \frac{4}{3}$$

(هنرسه ۳ - دایره - صفحه های ۱۹ تا ۲۳)

(محمد فخران)

-۱۰۴

محل برخورد نیمسازهای خارجی، مرکز دایرة محاطی خارجی مثلث می باشد. اندازه عمودهای مشخص شده در شکل، در واقع شعاع دایره های محاطی خارجی مثلث مفروض است. طبق تمرین ۵ صفحه ۲۹ کتاب درسی، با داشتن طول شعاع دایره های محاطی خارجی می توان شعاع دایره محاطی داخلی را به دست آورد، بنابراین:

$$\begin{cases} r_a = 6 \\ r_b = 3 \Rightarrow \frac{1}{r_a} + \frac{1}{r_b} + \frac{1}{r_c} = \frac{1}{r} \\ r_c = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{6} + \frac{1}{3} + \frac{1}{2} = \frac{1}{r} \Rightarrow \frac{6}{6} = \frac{1}{r} \Rightarrow r = 1$$

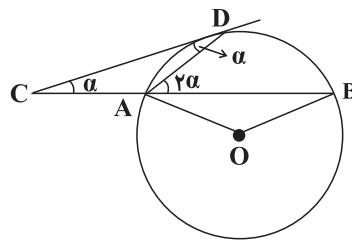
(هنرسه ۳ - دایره - صفحه های ۲۵، ۲۶ و ۲۹)

(محمد فخران)

-۱۰۱

اگر $AC = AD$ باشد، آنگاه $\hat{ACD} = \hat{ADC}$ است. اگر فرض $\hat{BAD} = \hat{ACD} + \hat{ADC} = 2\alpha$ باشد، اندازه زاویه خارجی $\hat{ACD} = \alpha$ کیم

است. حال با توجه به شکل داریم:

$$\left. \begin{array}{l} \hat{BAD} = \frac{\hat{BD}}{\gamma} = 2\alpha \Rightarrow \hat{BD} = 4\alpha \\ \hat{ADC} = \frac{\hat{AD}}{\gamma} = \alpha \Rightarrow \hat{AD} = 2\alpha \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{ADB} = 6\alpha$$

حال با توجه به این که زاویه AOB مرکزی است، داریم:

$$A\hat{O}B = \hat{ADB} = 6\alpha \xrightarrow{A\hat{C}D = \alpha} A\hat{O}B = 6A\hat{C}D$$

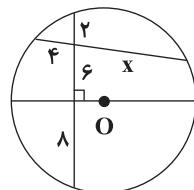
(هنرسه ۳ - دایره - صفحه های ۱۰ تا ۱۷)

(شیان عابدی)

-۱۰۲

قطر عمود بر یک وتر، آن را نصف می کند و بنابر رابطه طولی و ترها

متقطع داریم:

$$4 \times x = 2 \times (6 + 8)$$

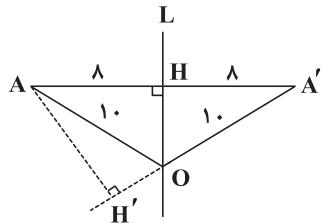
$$\Rightarrow 4x = 28 \Rightarrow x = 7$$

(هنرسه ۳ - دایره - صفحه های ۱۸ و ۱۹)

$AH = A'H = 10$ است و با توجه به قضیه فیثاغورس در مثلث AHO

طول OH برابر ۶ بوده است.

$$OH^2 = AO^2 - AH^2$$

$$\Rightarrow OH^2 = 10^2 - 8^2 = 6^2$$

$$\Rightarrow OH = 6$$

حال با نوشتن رابطه مساحت در مثلث $AA'H$ داریم:

$$S_{AA'H} = \frac{OH \times AA'}{2} = \frac{AH' \times A'H}{2}$$

$$\Rightarrow 6 \times 16 = AH' \times 10 \Rightarrow AH' = 9.6$$

(هنرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی و کاربردها - صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

(امیرحسین ابومهوب)

-۱۰۷

تبدیلی که طول پاره خط را حفظ می‌کند، تبدیل طولپا است. تبدیل طولپا اندازه زاویه، محیط و مساحت را حفظ می‌کند.

در مورد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، تبدیل بازتاب تبدیل طولپا است ولی ممکن است شب خطوط و جهت شکل را تغییر دهد و بی‌شمار نقطه ثابت تبدیل دارد.

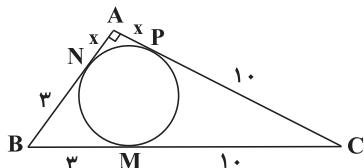
(هنرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی و کاربردها - صفحه‌های ۳۴ تا ۴۰)

(محمد فخران)

-۱۰۸

طول دو مماس رسم شده از هر نقطه خارج دایره بر آن، با هم برابر است.

بنابراین مطابق شکل داریم:

$$\begin{cases} BM = BN = 3 \\ CM = CP = 10 \\ AN = AP = x \end{cases}$$

حال با توجه به فیثاغورس داریم:

$$AB^2 + AC^2 = BC^2 \Rightarrow (x+3)^2 + (x+10)^2 = 13^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 6x + 9 + x^2 + 20x + 100 = 169$$

$$\Rightarrow x^2 + 13x - 30 = 0 \Rightarrow (x-2)(x+15) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=2 \\ x=-15 \end{cases}$$

بنابراین طول اضلاع مثلث ۵، ۱۲ و ۱۳ است. حال با توجه به رابطه شعاع

دایره محاطی خارجی داریم:

$$r_a = \frac{S}{P-a} = \frac{\frac{5 \times 12}{2}}{15-13} = \frac{30}{2} = 15$$

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۶)

(امیرحسین ابومهوب)

-۱۰۹

مطابق شکل، خواسته مساله به دست آوردن طول AH' است. با توجه به

این‌که بازتاب تبدیل طولپا است، $AH = A'H = 8$

$$\begin{cases} \hat{A} = \frac{\widehat{MN} + \widehat{NP} + \widehat{PQ} - \widehat{MQ}}{2} \\ \hat{B} = \frac{\widehat{MN} + \widehat{MQ} + \widehat{PQ} - \widehat{NP}}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \hat{A} + \hat{B} = \widehat{MN} + \widehat{PQ}$$

$$\text{از طرفی می دانیم } \hat{P}\hat{C}\hat{Q} = \frac{\widehat{MN} + \widehat{PQ}}{2} = 100^\circ \text{ است، پس:}$$

$$\hat{A} + \hat{B} = 2\hat{P}\hat{C}\hat{Q} = 200^\circ$$

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه های ۱۵ تا ۱۷)

(امیر هوشک فهمه)

-۱۱۰

مطابق شکل قرینه نقطه A نسبت به اضلاع زاویه $x\hat{o}y = 45^\circ$ رسم شده

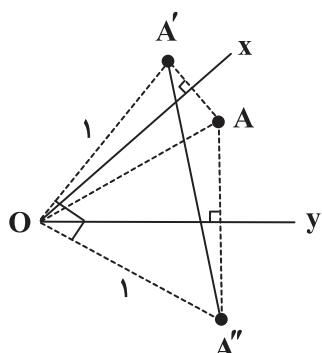
است. چون Ox و Oy به ترتیب عمود منصف های پاره خط های AA' و AA'' هستند، پس طبق خاصیت طول پایی بازتاب

$A'A\hat{O}A'' = 2x\hat{O}y = 90^\circ$ و $OA = OA' = OA'' = 1$

مثلث "A'OA" قائم الزاویه و متساوی الساقین است، بنابر قضیه فیثاغورس

داریم:

$$A'A''^2 = OA'^2 + OA''^2 = 1^2 + 1^2 = 2 \Rightarrow AA'' = \sqrt{2}$$

(هنرسه ۲ - تبدیل های هندسی و کاربردها - صفحه های ۳۴ تا ۳۶)

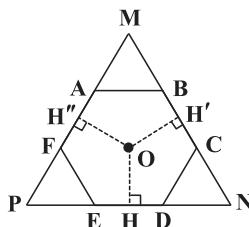
(علی فتح آبردی)

-۱۰۸

اگر اضلاع شش ضلعی را امتداد دهیم، با توجه به تمرین کتاب درسی

مجموع طول سه عمود OH, OH', OH'' برابر با طول ارتفاع

مثلث MNP است. بنابراین:

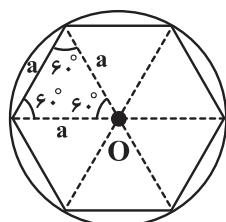

$$OH + OH' + OH'' = h = \frac{\sqrt{3}}{2} MN = 3\sqrt{3} \Rightarrow MN = 6$$

$$\Rightarrow BC = \frac{MN}{3} = 2 \quad (\text{ضلع شش ضلعی})$$

حال با رسم دایرة محیطی شش ضلعی منتظم، دیده می شود که اندازه

شعاع دایرة محیطی برابر با طول ضلع شش ضلعی است. پس:

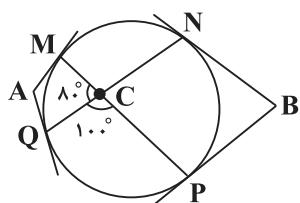
$$R = a = 2$$

(هنرسه ۲ - دایره - صفحه ۳۰)

(یاسین سپهر)

-۱۰۹

با توجه به رابطه زاویه ها در دایره، مطابق شکل داریم:

(سامان اسپرینگ)

-۱۱۶

$$\begin{aligned} P(1) &= x, \quad P(2) = 2x, \quad \dots, \quad P(6) = 6x \\ P(1) + P(2) + \dots + P(6) &= 1 \Rightarrow x + 2x + \dots + 6x = 1 \Rightarrow 21x = 1 \\ \Rightarrow x &= \frac{1}{21} \\ P(1) + P(3) + P(5) &= \frac{1}{21} + \frac{3}{21} + \frac{5}{21} = \frac{9}{21} = \frac{3}{7} \end{aligned}$$

(آمار و احتمال - احتمال - صفحه های ۳۸ تا ۵۱)

(عزیزانه علی اصغری)

-۱۱۷

$$\begin{aligned} A \cup B &= \{a, b, c, d\} = S \Rightarrow P(A \cup B) = 1 \\ P(A \cup B) &= P(A) + P(B) - P(A \cap B) \\ \Rightarrow 1 &= 0 / 3 + 0 / 8 - P(a) \Rightarrow P(a) = 0 / 1 \\ C' &= \{a\} \Rightarrow P(C') = P(a) = 0 / 1 \end{aligned}$$

(آمار و احتمال - احتمال - صفحه های ۳۴ تا ۵۱)

(سامان اسپرینگ)

-۱۱۸

$$\begin{aligned} P(B | A') &= \frac{P(B \cap A')}{P(A')} = \frac{P(B - A)}{P(A')} = \frac{P(B) - P(A \cap B)}{1 - P(A)} \\ &= \frac{P(B) - P(A)}{1 - P(A)} = \frac{\frac{1}{2} - \frac{1}{3}}{1 - \frac{1}{3}} = \frac{\frac{1}{6}}{\frac{2}{3}} = \frac{3}{12} = \frac{1}{4} \end{aligned}$$

(آمار و احتمال - احتمال - صفحه های ۵۲ تا ۵۵)

(مهرب پیرانور)

-۱۱۹

اگر پیشامد A را «حداقل یک فرزند پسر» و پیشامد B را «حداکثر دو فرزند پسر» تعریف کنیم، داریم:

سه فرزند دو فرزند یک فرزند

$$n(A) = \binom{3}{1} + \binom{3}{2} + \binom{3}{3} = 7$$

دو فرزند یک فرزند

$$n(B \cap A) = \binom{3}{1} + \binom{3}{2} = 6$$

$$P(B | A) = \frac{n(B \cap A)}{n(A)} = \frac{6}{7}$$

(آمار و احتمال - احتمال - صفحه های ۵۴ تا ۵۷)

(مهید محمدی نویسن)

-۱۲۰

(اولی سفید | دومی سیاه) P = (اولی سفید) P = (دومی سیاه و اولی سفید)

$$= \frac{5}{8} \times \frac{3}{7} = \frac{15}{56}$$

(آمار و احتمال - احتمال - صفحه های ۵۶ تا ۵۹)

آمار و احتمال

(علی ارجمند)

-۱۱۱

$$\sim(\forall x; P(x)) \equiv \exists x; \sim P(x)$$

$$\Rightarrow \sim(\forall x \in \mathbb{Z}; x^2 + x > 2)$$

$$\equiv \exists x \in \mathbb{Z}; x^2 + x \leq 2$$

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات - صفحه های ۱۵ و ۱۶)

(علی بجهمندپور)

-۱۱۲

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: اگر هر عضو دلخواه از A درون B باشد، آنگاه است.

گزینه «۳»: از تعریف داده شده نتیجه می شود که $A' \subseteq B$ است و نمی توان نتیجه گرفت که $B \subseteq A'$ می باشد.

گزینه «۴»: مثال نقض: $A = \{1, 2\}$, $B = \{2\}$, $C = \{1, 2\}$

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات - صفحه های ۲۲ تا ۲۵)

(مرتفع فویم علوی)

-۱۱۳

با توجه به ضرب دکارتی خواهیم داشت:

$$A = \{a, 1, 2\}, \quad B = \{-1, 0, 8\}, \quad C = \{-1, 0, 3\}, \quad D = \{2, d\}$$

$$\Rightarrow D - A = \{d\}, \quad B \cup C = \{-1, 0, 3, 8\}$$

از این رو مجموعه $(D - A) \times (B \cup C)$ دارای ۴ عضو می باشد.

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات - صفحه های ۳۵ تا ۳۸)

(سروش موئینی)

-۱۱۴

با توجه به نمودار درختی زیر، فضای نمونه ای ۱۲ عضو دارد.

$$\text{سکه اول} \quad \begin{array}{c} \text{سکه دیگر} \rightarrow r \\ \text{سکه دیگر} \rightarrow p \end{array} \quad \begin{array}{c} 3 \\ \rightarrow 2 = 8 \end{array}$$

$$\text{سکه اول} \quad \begin{array}{c} 2 \\ \rightarrow 2 = 4 \end{array}$$

$$n(S) = 8 + 4 = 12$$

(آمار و احتمال - احتمال - صفحه های ۴۲ تا ۴۵)

(امیرحسین ابومهوب)

-۱۱۵

اگر پیشامدهای A و B را به ترتیب «بخش پذیری بر ۵» و «بخش پذیری بر ۶» تعریف کنیم، آنگاه داریم:

$$n(S) = 300$$

$$n(A) = \left[\frac{300}{5} \right] = 60, \quad n(B) = \left[\frac{300}{6} \right] = 50$$

$$n(A \cap B) = \left[\frac{300}{30} \right] = 10$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) =$$

$$\frac{60 + 50 - 10}{300} = \frac{100}{300} = \frac{1}{3}$$

$$P(A' \cap B') = P[(A \cup B)'] = 1 - P(A \cup B) = 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

(آمار و احتمال - احتمال - صفحه های ۴۷ تا ۵۰)

(فسرو ارغوانی فردر)

-۱۲۴

ابتدا بزرگی میدان الکتریکی بین دو صفحه را بدست می‌آوریم:

$$E = \frac{V}{d} = \frac{200}{20 \times 10^{-3}} = 10000 \text{ N/C}$$

حال اختلاف پتانسیل بین دو نقطه A و B را محاسبه می‌کنیم.

$$V_B - V_A = Ed = 10000 \times (10 \times 10^{-3}) = 100 \text{ V}$$

$$\Delta U_{AB} = -\Delta K_{AB} = -\left(\frac{1}{2}mv_B^2 - \frac{1}{2}mv_A^2\right)$$

$$\xrightarrow{v_B=0} \Delta U_{AB} = \frac{1}{2}mv_A^2 = \frac{1}{2} \times (2 \times 10^{-6}) \times 10^2 = 10^{-4} \text{ J}$$

$$\Delta V_{AB} = \frac{\Delta U_{AB}}{q} \Rightarrow 100 = \frac{10^{-4}}{q} \Rightarrow q = 10^{-6} \text{ C} = 1 \mu\text{C}$$

(فیزیک ۲- الکتریسیته ساکن- صفحه‌های ۵۷، ۳۲، ۲۷ و ۳۳)

(مهندسی براتی)

-۱۲۵

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{\kappa_2}{\kappa_1} \times \frac{d_1}{d_2} \times \frac{A_2}{A_1} \xrightarrow{d_2=2d_1, \kappa_2=3, \kappa_1=1, A_1=A_2} \frac{C_2}{C_1} = \frac{3}{1} \times \frac{1}{2} \times 1 = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{3}{2} \times 1 = \frac{3}{2} \Rightarrow C_2 = 1.5 C_1$$

$\frac{\Delta C}{C_1} \times 100$: درصد تغییر ظرفیت خازن

$$= \frac{1.5 C_1 - C_1}{C_1} \times 100 = 50\%$$

تذکر: ظرفیت خازن به بار الکتریکی ذخیره شده روی صفحات و اختلاف پتانسیل دو سر آن بستگی ندارد.

(فیزیک ۲- الکتریسیته ساکن- صفحه‌های ۵۷ و ۳۲)

(امیر رضا کافاش)

-۱۲۶

$$\Delta R = R_1 \alpha \Delta T = 100 \times 4 \times 10^{-4} \times (200 - 50) = 6 \Omega$$

$$\Delta R = R_2 - R_1 = R_2 - 100 = 6 \Rightarrow R_2 = 106 \Omega$$

(فیزیک ۲- بریان الکتریکی- صفحه‌های ۵۷ و ۵۲)

فیزیک (۲)

-۱۲۱

(فسیل تاصه)

در مواد نیمرسانا، در دماهای پایین تعداد حامل‌های بار ناچیز است و نیمرسانا مانند یک نارسانا رفتار می‌کند. با افزایش دما تعداد برخوردهای کاتورهای حامل‌های بار با شبکه اتمی افزایش می‌یابد، اما تاثیر افزایش تعداد حامل‌های بار بیشتر از افزایش این برخوردهای کاتورهای است. به این ترتیب، مقاومت ویژه نیمرساناها با افزایش دما کاهش می‌یابد.

(فیزیک ۲- بریان الکتریکی- صفحه‌های ۳۶ تا ۳۷)

-۱۲۲

(فسرو ارغوانی فردر)

با افزایش شدت نور تابیده شده به مقاومت‌های نوری، مقدار حامل‌های بار افزایش می‌یابد و مقاومتشان کم می‌شود. مقاومت‌های LDR را به

شكل‌های

در مدار نشان می‌دهند.

(فیزیک ۲- بریان الکتریکی- صفحه ۵۹)

-۱۲۳

(همسن پیکان)

طبق رابطه قانون کولن $F' = \frac{F'}{F} = \frac{|q'_1 q'_2|}{|q_1 q_2|} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2$ ، بارها ثابت هستند، پس:

در حالت اول:

$$\frac{F_1}{F} = \left(\frac{r}{r+1}\right)^2 = \frac{9}{16} \Rightarrow \frac{r}{r+1} = \frac{3}{4} \Rightarrow r = 3 \text{ cm}$$

در حالت دوم فاصله دو بار برابر با $r-1=3-1=2 \text{ cm}$ می‌شود، پس:

$$F_2 = F + 25 \Rightarrow 9 \times 10^9 \times \frac{|q_1 q_2|}{(0.02)^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{|q_1 q_2|}{(0.03)^2} + 25$$

$$\Rightarrow |q_1 q_2| = 2 \times 10^{-12} \text{ C}^2$$

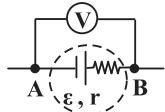
در نتیجه اندازه نیروی F برابر است با:

$$F = 9 \times 10^9 \times \frac{2 \times 10^{-12}}{(0.03)^2} = 20 \text{ N}$$

(فیزیک ۲- الکتریسیته ساکن- صفحه‌های ۵۷ تا ۵۸)

ولت سنج ایده آل اختلاف پتانسیل دو سر مولده را نشان می دهد که برای مولد پایینی خواهیم داشت:

$$V_A + \epsilon - Ir = V_B \xrightarrow{I=\frac{\epsilon}{r}}$$

$$V_A + \epsilon - \frac{\epsilon}{r} \times r = V_B \Rightarrow V_A - V_B = 0$$

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی - صفحه های ۶۱ تا ۶۶)

(سید امیر نیکلویی نهالی)

-۱۳۰

طبق تعریف چگالی سطحی بار داریم:

$$\sigma = \frac{Q}{A} \Rightarrow \frac{\sigma_A}{\sigma_B} = \frac{Q_A}{Q_B} \times \frac{A_B}{A_A} \xrightarrow{\sigma_A = \sigma_B} \frac{Q_B}{Q_A} = \frac{A_B}{A_A}$$

مساحت کره از رابطه $4\pi R^2$ محاسبه می شود. در نتیجه:

$$\frac{Q_B}{Q_A} = \left(\frac{R_B}{R_A}\right)^2 \xrightarrow{R_A = 2R_B} \frac{Q_B}{Q_A} = \left(\frac{R_B}{2R_B}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow Q_B = \frac{Q_A}{4}$$

می دانیم بار الکتریکی موجود در یک رسانا از رابطه $q = ne$ به دست می آید، در نتیجه:

$$Q_B = \frac{Q_A}{4} \Rightarrow ne = \frac{Q_A}{4} \Rightarrow n \times 1 / 6 \times 10^{-19} = \frac{3 / 2 \times 10^{-6}}{4}$$

$$\Rightarrow n = 5 \times 10^{12}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۲۵، ۲۹، ۳۰ و ۳۱)

(کتاب آبی)

-۱۳۱

مقدارهای تقریبی جریان الکتریکی متداول: جریان نورون های مغزی

$1\text{nA} = 10^{-9}\text{A}$ ، نمایشگر گوشی همراه $10^{-3}\text{mA} = 1\text{mA}$ ، استارت

خودرو $10^2\text{A} = 2 \times 10^2\text{A}$ و بادهای خورشیدی $10^9\text{A} = 1\text{GA}$

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی - صفحه های ۴۶ و ۴۷)

(اسماعیل هرادی)

-۱۲۷

$\frac{1}{3}$ از جرم سیم باقیمانده است، پس:

$$m_2 = \frac{1}{3} m_1 \Rightarrow \rho'_2 V_2 = \frac{1}{3} \rho'_1 V_1 \Rightarrow \rho'_2 A_2 L_2 = \frac{1}{3} \rho'_1 A_1 L_1$$

$$\xrightarrow{\rho'_1 = \rho'_2} \frac{L_2}{L_1} = \frac{1}{3} \frac{A_1}{A_2} \quad (1)$$

$$R = \rho \frac{L}{A} \Rightarrow \frac{R_2}{R_1} = \frac{\rho_2}{\rho_1} \times \frac{L_2}{L_1} \times \frac{A_1}{A_2} \xrightarrow{\rho_2 = \rho_1} \frac{R_2}{R_1} = \frac{1}{3} \frac{A_1}{A_2} \times \frac{A_1}{A_2}$$

$$\xrightarrow{A = \pi D^2} \frac{R_2}{R_1} = \frac{1}{3} \frac{A_1}{A_2} \xrightarrow{D = \frac{D_1}{2}} \frac{R_2}{R_1} = \frac{1}{3} \left(\frac{D_1}{D_2}\right)^2$$

$$\xrightarrow{D_2 = \frac{D_1}{2}} \frac{R_2}{R_1} = \frac{1}{3} \left(\frac{D_1}{\frac{D_1}{2}}\right)^2 = \frac{16}{3} \Rightarrow R_2 = \frac{16}{3} R$$

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی - صفحه های ۵۱ تا ۵۶)

(پیام مرادی)

-۱۲۸

ابتدا کل بار الکتریکی شارش شده از هر مقطع سیم در مدت زمان ۱/۵

دقیقه را به دست می آوریم:

$$\Delta q = ne = 4 / 5 \times 10^{20} \times 1 / 6 \times 10^{-19} = 72\text{C}$$

با توجه به رابطه جریان الکتریکی متوسط، داریم:

$$\bar{I} = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{72}{1 / 5 \times 60} = 0.1\text{A}$$

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی - صفحه های ۴۶ تا ۴۹)

(غلامرضا مهی)

-۱۲۹

با توجه به این که جهت جریان هر یک از مولدها پاد ساعتگرد است، جهت

جریان مدار نیز پاد ساعتگرد خواهد بود. در این صورت می توان نوشت:

$$I = \frac{\epsilon + \epsilon}{R_{eq} + r + r} = \frac{2\epsilon}{r + 2r} = \frac{\epsilon}{r}$$

با استفاده از رابطه بین مقاومت الکتریکی یک رسانا با ویژگی‌های

فیزیکی آن، داریم:

$$R = \rho \frac{L}{A} \Rightarrow \frac{R_{Fe}}{R_{Cu}} = \frac{\rho_{Fe}}{\rho_{Cu}} \times \frac{L_{Fe}}{L_{Cu}} \times \frac{A_{Cu}}{A_{Fe}}$$

$$\xrightarrow{(1)} \frac{R_{Fe}}{R_{Cu}} = \frac{\rho_{Fe}}{\rho_{Cu}} \times \left(\frac{L_{Fe}}{L_{Cu}}\right)^2 \Rightarrow \frac{R_{Fe}}{R_{Cu}} = 6 \times \left(\frac{1/5}{3}\right)^2 = 1/5$$

(فیزیک ۲ - بریان الکتریکی - صفحه‌های ۵۶ تا ۵۷)

(کتاب آبی)

-۱۳۶

چون می‌خواهیم هر سه ماده دارای تغییر مقاومت یکسان باشند، داریم:

$$R_Y = R_1(1 + \alpha \Delta T) \Rightarrow R_Y = R_1 + R_1 \alpha \Delta T$$

$$\Rightarrow R_Y - R_1 = R_1 \alpha \Delta T \quad (1)$$

$$\Delta R_A = \Delta R_B = \Delta R_C$$

$$\xrightarrow{(1)} \Rightarrow R_A \alpha_A \Delta T_A = R_B \alpha_B \Delta T_B = R_C \alpha_C \Delta T_C$$

حال با توجه به جدول، ضرایب $R_A \alpha_A$, $R_B \alpha_B$, $R_C \alpha_C$ را

محاسبه می‌کنیم.

$$R_A \alpha_A = 60 \times 4 \times 10^{-3} = 240 \times 10^{-3} \frac{\Omega}{K}$$

$$R_B \alpha_B = 40 \times 4 / 5 \times 10^{-3} = 180 \times 10^{-3} \frac{\Omega}{K}$$

$$R_C \alpha_C = 40 \times 6 / 5 \times 10^{-3} = 240 \times 10^{-3} \frac{\Omega}{K}$$

$$240 \times 10^{-3} \Delta T_A = 180 \times 10^{-3} \Delta T_B = 240 \times 10^{-3} \Delta T_C$$

$$\xrightarrow[\text{ظرفین تقسیم بر } 240 \times 10^{-3}]{\text{}} \Delta T_C = \frac{12}{13} \Delta T_A = \frac{9}{13} \Delta T_B$$

(فیزیک ۲ - بریان الکتریکی - صفحه‌های ۵۶ تا ۵۷)

(کتاب آبی)

-۱۳۷

با توجه به این که دیود D در خلاف جهت جریان مدار بسته شده،

جریانی از خود عبور نداده و لامپ L₂ همواره خاموش خواهد بود. اگر

(کتاب آبی)

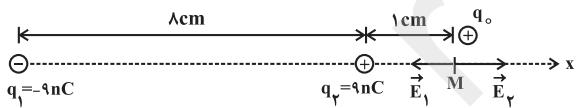
-۱۳۲

در الکتریسیته ساکن، پتانسیل الکتریکی در تمام نقاط یک رسانای باردار یکسان است.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۵۷ تا ۵۸)

(کتاب آبی)

-۱۳۳

$$\begin{cases} E_1 = k \frac{|q_1|}{r_1^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{9 \times 10^{-9}}{(9 \times 10^{-2})^2} = 10^4 \frac{N}{C} \\ E_2 = k \frac{|q_2|}{r_2^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{9 \times 10^{-9}}{(1 \times 10^{-2})^2} = 81 \times 10^4 \frac{N}{C} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \vec{E}_1 = -10^4 \frac{i}{C} N \\ \vec{E}_2 = +81 \times 10^4 \frac{i}{C} N \end{cases}$$

$$\vec{E}_M = \vec{E}_1 + \vec{E}_2 = -10^4 i + 81 \times 10^4 i = 80 \times 10^4 i \frac{N}{C}$$

$$\Rightarrow E_M = 80 \times 10^4 \frac{N}{C}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۵۷ تا ۵۸)

(کتاب آبی)

-۱۳۴

با استفاده از رابطه ظرفیت یک خازن تخت داریم:

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \Rightarrow C = 2 / 5 \times 9 \times 10^{-12} \times \frac{16 \times 16 \times 10^{-4}}{2 \times 10^{-3}}$$

$$\Rightarrow C = 2 / 88 \times 10^{-4} \mu F$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۵۷ تا ۵۸)

(کتاب آبی)

-۱۳۵

حجم: $V_{Fe} = V_{Cu} \Rightarrow L_{Fe} A_{Fe} = L_{Cu} A_{Cu}$

$$\Rightarrow \frac{A_{Cu}}{A_{Fe}} = \frac{L_{Fe}}{L_{Cu}} \quad (1)$$

$$\begin{cases} I = 0 \Rightarrow \varepsilon_A = 20V \\ r_A = \frac{\Delta V_A}{\Delta I_A} = \frac{|20 - 10|}{4} = 2.5\Omega \end{cases}$$

$$\begin{cases} I = 0 \Rightarrow \varepsilon_B = 15V \\ r_B = \frac{\Delta V_B}{\Delta I_B} = \frac{|15 - 10|}{4} = 1.25\Omega \end{cases}$$

حال اگر دو مولد را مطابق شکل سوال به مقاومت خارجی $1/25\Omega$

وصل کنیم، خواهیم داشت:

$$I = \frac{\varepsilon_A + \varepsilon_B}{R + r_A + r_B} \Rightarrow \varepsilon_A + \varepsilon_B = I(R + r_A + r_B)$$

$$\Rightarrow 20 + 15 = I(1/25 + 2.5 + 1/25) \Rightarrow I = 7A$$

(فیزیک ۲ - پریان الکتریکی - صفحه های ۶۱ تا ۶۴)

(کتاب آبی)

-۱۴۰

ابتدا شدت جریان و سپس اختلاف پتانسیل بین دو نقطه A و B را

محاسبه می کنیم:

$$I = \frac{\varepsilon_1 - \varepsilon_2}{R + r_1 + r_2} = \frac{18 - 13}{4 + 0 + 1} = 1A$$

جهت جریان پاد ساعتگرد است. از نقطه B از طرف شاخه بالا به نقطه

می رویم و تغییر پتانسیل الکتریکی هر جزء را می نویسیم:

$$V_B - IR + \varepsilon_1 - Ir_1 = V_A \Rightarrow V_B - 1 \times 4 + 13 = V_A$$

$$\Rightarrow V_B - V_A = -14V$$

$$V_B - V_A = \frac{\Delta U_{AB}}{q} \Rightarrow -14 = \frac{\Delta U_{AB}}{-2 \times 10^{-6}}$$

$$\Rightarrow \Delta U_{AB} = +28 \times 10^{-6} J = +28 \mu J$$

(فیزیک ۲ - پریان الکتریکی - صفحه های ۶۱ تا ۶۴)

دیود D در مدار وجود نداشت یا در جهت جریان مدار بسته می شد، با نزدیک کردن لامپ L₁ به LDR، مقاومت LDR کاهش یافته و جریان الکتریکی مدار افزایش می یافت که در نتیجه این اتفاق، شدت نور لامپ L₂ نیز زیاد می شد.

(فیزیک ۲ - پریان الکتریکی - صفحه های ۵۹ و ۶۰)

(کتاب آبی)

-۱۳۸

دو مولد ε₁ و ε₂ به صورت هم جهت بسته شده اند و جریان در مدار ساعتگرد است. اختلاف پتانسیل دو سر مولد ε₂، صفر است و داریم:

$$V_2 = \varepsilon_2 - r_2 I \xrightarrow{V_2 = 0, \varepsilon_2 = \varepsilon, r_2 = 2\Omega} 0 = \varepsilon - 2I$$

$$\Rightarrow I = \frac{\varepsilon}{2} \quad (1)$$

در یک حلقه کامل از مدار داده شده، با استفاده از قاعدة حلقه نتیجه می گیریم:

$$I = \frac{\varepsilon_1 + \varepsilon_2}{R + r_1 + r_2}$$

$$\Rightarrow I = \frac{\varepsilon + \varepsilon}{R + (0.5 + 2)} \Rightarrow I = \frac{2\varepsilon}{R + 2.5} \quad (2)$$

با استفاده از روابط (1) و (2) خواهیم داشت:

$$\xrightarrow{(2), (1)} \frac{\varepsilon}{2} = \frac{2\varepsilon}{R + 2.5} \Rightarrow R + 2.5 = 4$$

$$\Rightarrow R = 1.5\Omega$$

(فیزیک ۲ - پریان الکتریکی - صفحه های ۶۱ تا ۶۴)

(کتاب آبی)

-۱۳۹

طبق رابطه $V = \varepsilon - Ir$ نمودار V - I خطی است که عرض از مبدأ

نمودار آن برابر نیروی محرکه و $\frac{|\Delta V|}{\Delta I}$ در آن برابر مقاومت درونی مولد

است. پس:

(ایمان حسین نژاد)

-۱۴۴

$$\text{? g O}_2 = \frac{5}{6} \times \frac{1 \text{ mol O}_2}{\frac{32 \text{ g O}_2}{1 \text{ mol O}_2}} = 8 \text{ g O}_2$$

$$\text{? g KNO}_3 = 8 \text{ g O}_2 \times \frac{1 \text{ mol O}_2}{\frac{32 \text{ g O}_2}{1 \text{ mol O}_2}} \times \frac{2 \text{ mol KNO}_3}{1 \text{ mol O}_2}$$

$$\times \frac{101 \text{ g KNO}_3}{1 \text{ mol KNO}_3} = 50 \text{ g KNO}_3$$

$$\text{? g KNO}_3 = 52 / 5 \text{ g} + 8 \text{ g} = 60 / 5 \text{ g}$$

$$\frac{50 / 5}{60 / 5} \times 100 \approx 83 / 5 \%$$

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۲۲ تا ۲۵)

(محمد عظیمیان زواره)

-۱۴۵

در فشار یک اتمسفر نقطه جوش متان (CH_4) از نقطه جوش اتان (C_2H_6) کمتر است زیرا جرم کمتری دارد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱»: شکل (II) مدل گلوله - میله مولکول متان را نشان می دهد.

گزینه ۲»: شکل های (III) و (I) به ترتیب مدل فضای پر کن و ساختار لوویس مولکول اتان را نشان می دهند.

گزینه ۳»: اتم های H به آرایش هشت تایی پایدار نمی رساند.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۳۰ تا ۳۵)

(مرتضی فوش کیش)

-۱۴۶

در ساختار لوویس اتن (C_2H_6) برخلاف هیدروژن سیانید ($\text{H}-\text{C}\equiv\text{N}: \text{H}$), پیوند سه گانه وجود ندارد.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۳۰ و ۳۱)

(سید رفیع هاشمی دهکردی)

-۱۴۷

بررسی گزینه های نادرست:

گزینه ۱»: شاخه متیل با داشتن یک اتم کربن روی اولین اتم کربن زنجیر اصلی و شاخه اتیل با داشتن دو اتم کربن روی دومین اتم کربن زنجیر اصلی، عضوی از زنجیر اصلی به حساب آمده و نمی توانند شاخه فرعی به حساب آیند.

گزینه ۳»: براساس نام ساختار ترکیب به صورت:

شیمی (۲)

-۱۴۱

(ایمان حسین نژاد)

با توجه به تغییرات نمودار می توان متوجه شد که خاصیت های نام برد شده می بایست نسبت عکس با یکدیگر داشته باشند.

بررسی موارد:

(الف) با افزایش خصلت نافلزی یک عنصر، رسانایی الکتریکی آن عنصر کاهش می باید؛ بنابراین می توان این رابطه را با نمودار صورت سوال نمایش داد.

(ب) به طور کلی در یک دوره از راست به چپ با کاهش عدد اتمی، بار موثر هسته کاهش می باید؛ بنابراین این رابطه را نیز می توان با نمودار صورت سوال نمایش داد.

(پ) به طور کلی در یک دوره از چپ به راست اختلاف شعاع اتمی هر عنصر با عنصر بعدی خود کاهش می باید، همچنین رسانش گرمایی عناصر هم از چپ به راست کاهش می باید، بنابراین این رابطه را نمی توان با نمودار صورت سوال نمایش داد. بنابراین موارد (الف) و (ب) را می توان به کمک نمودار رسم شده نمایش داد.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۶ تا ۹ و ۱۳)

-۱۴۲

(محمد عظیمیان زواره)

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱»: فلز سدیم به سرعت در هوا تیره می شود.

گزینه ۳»:

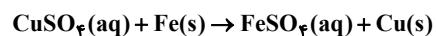
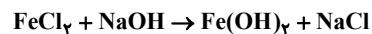
گزینه ۴»: هر کدام دارای ۶ الکترون با $=$ (در ذیرلایه S) می باشند.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۱۳ تا ۱۶)

-۱۴۳

(صادق در تومیان)

آهن اغلب در طبیعت به شکل اکسید یافت می گردد.

طلا رسانای بسیار خوبی در شرایط دمایی گوناگون است.

(شیمی ۲ - قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۱۷ تا ۲۱)

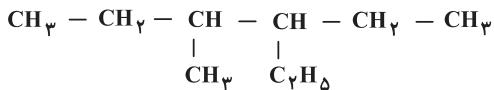

(ممدرضا وسگری)

-۱۵۰

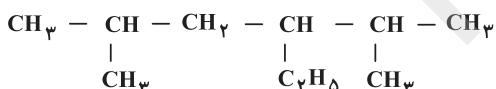
تینائیم فلزی محکم با چگالی کم می‌باشد.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برآورده- صفحه ۴۸)

نشان داده می‌شود که در آن زنجیره افقی به عنوان زنجیر اصلی انتخاب شده است. اگر فاصله شاخه‌های فرعی از دو طرف زنجیر اصلی یکسان باشد، زنجیر اصلی را از طرف شماره گذاری می‌کنیم که به شاخه‌ای که تقدم حروف الفبایی دارد، نزدیک‌تر باشد. در نتیجه نام درست این ماده، ۳- اتیل - ۴- متیل هگزان می‌باشد.

گزینه «۴»: براساس نام، ساختار ترکیب به صورت:

نشان داده می‌شود. در این نام گذاری جهت شماره گذاری شاخه‌های فرعی نادرست بوده و نامگذاری صحیح آن به صورت ۳- اتیل - ۲، ۵- دی متیل هگزان است.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برآورده- صفحه ۳۶ تا ۳۹)

(حسن رهمتی کوکنده)

-۱۵۲

بخش عمده اتم‌ها، مولکول‌ها و یون‌های موجود در بدن از غذایی که می‌خوریم، تأمین می‌شود.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم- صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

(ممدر غلاچ نژاد)

-۱۵۳

میانگین تنیدی و ظرفیت گرمایی ویژه (گرمایی ویژه) یک ماده به جرم آن بستگی ندارد اما انرژی گرمایی و ظرفیت گرمایی به جرم ماده وابسته هستند.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم- صفحه‌های ۵۳ تا ۵۷)

(امیرضا پیروی نسب)

-۱۵۴

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: روغن حالت فیزیکی مایع دارد و چربی جامد است.

گزینه «۳»: در ساختار مولکول‌های روغن پیوندهای دوگانه بیشتری نسبت به چربی وجود دارد.

گزینه «۴»: واکنش پذیری روغن نسبت به چربی بیشتر است. (به دلیل وجود پیوندهای دوگانه بیشتر).

(شیمی ۲- در پی غذای سالم- صفحه ۵۶)

(امیرضا پیروی نسب)

-۱۵۵

گرما را می‌توان همارز با آن مقدار انرژی گرمایی دانست که به دلیل تفاوت در دما جاری می‌شود. ولی باید توجه داشته باشیم که گرما بر عکس دما از ویژگی‌های یک نمونه ماده به حساب نمی‌آید و نباید برای توصیف آن به کار رود.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم- صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

(هامد پویان نظر)

-۱۴۸

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: فرمول نقطه - خط نفتالن به صورت می‌باشد.گزینه «۳»: بر اثر افزودن ۳ مول گاز هیدروژن (H_2) به یک مول بنزن می‌توان به یک مول سیکلوهگزان دست یافت.گزینه «۴»: در صد جرمی کربن در نفتالن برابر $\frac{120}{128}$ ، در بنزن برابر $\frac{72}{78}$ و $\frac{120}{100} = \frac{72}{92} = \frac{92}{100}$ برابر است.در سیکلوهگزان برابر $\frac{72}{84} = \frac{85}{100} = 85\%$ می‌باشد.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برآورده- صفحه ۴۲)

(سیدرهیم هاشمی رهندری)

-۱۴۹

جدا کردن نمک‌ها، اسیدها و آب از نفت خام، مقدمه‌ای برای پالایش آن است. برای پالایش نفت خام وارد برج تقطیر شده، و با استفاده از تقطیر جزء به جزء، هیدروکربن‌های آن را به صورت مخلوط‌هایی با نقطه جوش نزدیک به هم جدا می‌کنند.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را برآورده- صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

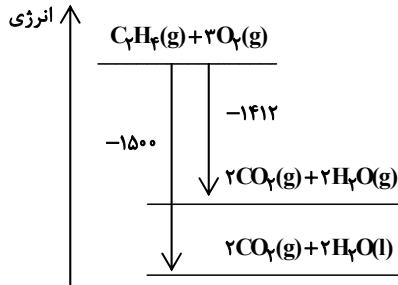
بیانیه آموزشی

فناوری

صفحه: ۲۴

اختصاصی پارده ریاضی

پاسخ تشریحی «آزمون ۵ بهمن ۹۷»

(شیمی ۲ - در پی غزای سالم - صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

(همدم پویان نظر)

-۱۶۰

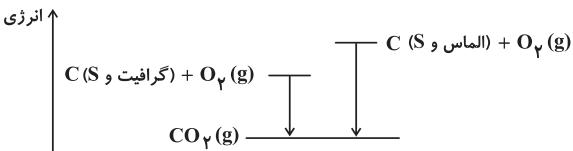
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مقدار گرمای آزاد شده از واکنش «II» بیشتر از واکنش

«I» است که بیانگر ناپایداری بیشتر الماس نسبت به گرافیت می‌باشد.

گزینه «۲»: مقدار گرمای آزاد شده ناشی از تفاوت میان انرژی پتانسیل مواد واکنش‌دهنده و فراورده است.

گزینه «۳»: با توجه به یکسان بودن فراورده‌ها و آزاد شدن گرمای بیشتر از واکنش «II» می‌توان دریافت که انرژی پتانسیل وابسته به یک مول الماس بیشتر از یک مول گرافیت است.

گزینه «۴»: با توجه به گرمای آزاد شده در واکنش «II» می‌توان دریافت که اختلاف سطح انرژی الماس با CO₂(g) بیشتر از اختلاف سطح انرژی گرافیت با CO₂(g) می‌باشد.

(شیمی ۲ - در پی غزای سالم - صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

(صادق در تومیان)

-۱۵۶

$$Q = m \cdot c \cdot \Delta\theta \quad , \quad \Delta T = \Delta\theta$$

$$Q = 50 \text{ g} \times 1 / 5 \frac{\text{J}}{\text{g} \cdot ^\circ\text{C}} \times 50^\circ\text{C} = 3750 \text{ J}$$

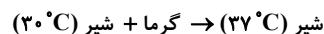
$$Q = 3750 \text{ J} \times \frac{1 \text{ cal}}{4 / 18 \text{ J}} \approx 897 \text{ cal}$$

(شیمی ۲ - در پی غزای سالم - صفحه‌های ۵۸ تا ۵۹)

(رسول عابدینی زواره)

-۱۵۷

در فرایند هم‌دما شدن شیر با دمای ۳۰°C و بدن با دمای ۳۷°C، اگر شیر را سامانه و بدن را محیط پیرامون آن درنظر بگیریم، انتقال انرژی از محیط به سامانه است.

در این مرحله $Q > 0$ است و فرایند از نوع گرمایش است. در واقع فرایند هم‌دما شدن شیر در بدن با جذب انرژی همراه است. در فرایند گوارش و سوخت و ساز شیر انرژی آزاد می‌شود. در این فرایند $Q < 0$ است و فرایند از نوع گرماده است. در واقع گوارش و سوخت و ساز شیر با آزاد شدن انرژی همراه است.

(شیمی ۲ - در پی غزای سالم - صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

(همدم پویان نظر)

-۱۵۸

مقدار گرمای تولید شده در دمای ۲۵°C ناشی از تفاوت مجموع انرژی جنبشی ذره‌ها (انرژی گرمایی) در مواد واکنش‌دهنده و فراورده نیست.

(شیمی ۲ - در پی غزای سالم - صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(محمد رضا و سکری)

-۱۵۹

با توجه به این که سطح انرژی H₂O(l) پایین‌تر از H₂O(g) است تفاوت سطح انرژی فراورده‌ها و واکنش‌دهنده‌ها در حالتی که H₂O(l) تولید می‌شود، بیشتر است و گرمای آزاد شده در این حالت نیز بیشتر است. چون گرما آزاد می‌شود بنابراین علامت Q منفی خواهد بود. در نتیجه $Q = -1500 \text{ kJ}$ صحیح است.

(شیمی ۲ - در پی غزای سالم - صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)